

Lektor emeritus Boy Overgaard Nielsen

Lektor emeritus Boy Overgaard Nielsen, Aarhus, er død 17. januar 2022, 87 år gammel. * 10.12 1934, † 17.1 2022.

Boy var i en 34-årig periode ansat først som amanuensis senere som lektor på Aarhus Universitet efter et kortere ophold på det daværende Statens Skadedyrslaboratorium. Han blev i 1962 headhuntet af den daværende professor, museumsdirektør på Naturhistorisk Museum Harald Thamdrup til at begynde opbygningen af den zoologiske forskning og undervisning på universitetet, som dengang slet ikke havde biologi på programmet. Biologiundervisningen og forskerlaboratorierne, som kun omfattede zoologi og botanik, havde til huse i museets Knast-bygning, hvor senere også økologi og zoofysiologi blev presset ind.

Han var en så afholdt underviser, at han i modsætning til mindre vellidte kolleger i perioder havde et absurd højt antal speciallestuderende, hvis specialer spændte bredt - fra mus til edderkopper. Han glædede sig sammen med de studerende, når de klarede sig godt og bekymrede sig lige så meget, når det kneb.

Boy Overgaard Niensens forskningsområde var insektøkologi, og hans omfattende viden om insektøkologi, insektbiologi og veterinær entomologi har adskillige speciale- og ph.d.-studerende draget fordel af. Boy var et omvandrende insekteleksikon, som man altid kunne spørge, og kunne han undtagelsesvis ikke svare med det samme, varede det ikke længe inden man fik et fyldestgørende svar. Mere end 100 speciallestuderende samt 15 ph.d.-studerende har nydt godt af hans enorme indsigt, og som censor har han virket ved universiteter i ind- og udland.

Blandt insekterne var det især de tovingede, myg og fluer, der var i centrum for forskningen. Sammen med sin hustru Lise Brunberg Nielsen, der i flere omgange også var ansat på Aarhus Universitet, foretog han omfattende studier af stikkende og bidende arter, som de fleste andre mest opfatter som nogle, man nemt kan være foruden. Hans forskningsfelt kunne betegnes som anvendt økologi, dvs. hvorledes grundforskning også kan anvendes til

praktisk brug til gavn for bl.a. jordbrugere og øvrig befolkning. Han adskilte sig derved fra tidens andre universitetsforskere, for hvem den rene grundforskning var finere videnskab.

Et yderst specielt forskningsfelt var inden for det retsmedicinske område. Boy kunne tidsfæste lig, der var nedgravet i fx skovbund ud fra hvilke spyfluearter og hvilke larve- eller puppestadier, der fandtes i dem. Han kunne ligeledes afsløre, om liget havde været flyttet efter mordet.

Boy Overgaard Nielsen har gennem årene deltaget i mangeartede nationale samarbejdsprojekter som bøgeskoven som økosystem, fluespredning af smitsom yverbetændelse, sprøjtefri randzoner i kornmarker, effekt af det antiparasitære middel Ivermectin på nedbrydning af kvæggødning i Danmark og Afrika og effektmåling af pesticider på agerjordens fauna – blot forat nævne en håndfuld. Hans samarbejdspartnere omfattede bl.a. Miljøstyrelsen, Naturhistorisk Museum, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; Statens Veterinære Serumlaboratorium; Statens Husdyrbrugs Forsøg; Statistisk Forskningsenhed; Statens Planteavlsvforsøg, Sokoine University of Agriculture, Morogoro, Tanzania. Af tillidshverv har han blandt andet været Danmarks repræsentant i Nordisk Kollegium for Økologi, formand for Statens Skadedyrlaboratoriums bestyrelse og medlem af Naturbeskyttelsesrådet.

Boy har været flittig med at få publiceret resultaterne af sin forskning. Han har publiceret mere end 200 artikler i danske og udenlandske tidsskrifter, især inden for emnerne insektøkologi, insektbiologi og veterinær entomologi. Af særlig interesse for Flora & Fauna kan nævnes adskillige artikler i tidsskriftet:

1962 Galle og galledanner ny for Danmark (*Lipara rufitarsis* Loew, Diptera, Chloropidae). Flora & Fauna **68**, 105-107.

- 1963 Om forekomsten af Diptera på Alm. Stinksvamp (*Phallus impudicus* Pers.) og fund af *Phaonia errans* Mg. og *Helomyza fuscicornis* Zett. nye for den danske fauna. Flora & Fauna **69**, 126-134
- 1967 *Calliphora subalpina* (Ringdahl) ny for Danmark og andre *Calliphora*-arter (Diptera: Calliphoridae) på stinksvamp (*Phallus impudicus* Pers.). Flora & Fauna **73**, 68-70.
- 1968 Nogle iagttagelser over galmyggen *Dasyneura epilobii* (F. Löw) (Diptera: Itonididae) og dens galle. Flora & Fauna **74**, 41-50.
- 1969 Bladhvepsen *Cephalcia reticulata* (L.) (Hymenoptera: Pamphiliidae), ny for Danmark. Flora & Fauna **75**, 65-67.
- 1970 Nogle biologiske iagttagelser over danske vintermyg (Trichoceridae) (Diptera, Nematocera). Flora & Fauna **76**, 33-42).
- 1970 Nogle bemærkninger om bestemmelse af danske vintermyg (Diptera, Nematocera, Trichoceridae). Flora & Fauna **76**, 91-98.
- 1974 Indsamling af insekter på bøg (*Fagus sylvatica* L.) ved hjælp af fangbælter. Flora og Fauna **80**, 53-61.
- 1983 Anmeldelse: J. Jørgensen: Havebrugszoologi for have og landskab. Flora & Fauna **89**, 12.
- 1985 K.-M. V. Jensen & B. Overgaard Nielsen: Overvintrings-biologien hos lyngens blad bille (*Lochmaea suturalis* Thoms.) (Coleoptera: Chrysomelidae). Flora & Fauna **91**, 4-12.
- 1985 K.-M. V. Jensen & B. Overgaard Nielsen: Biologien hos lyngens blad bille (*Lochmaea suturalis* Thoms.) (Coleoptera: Chrysomelidae) i sommerhalvåret. Flora & Fauna **91**, 17-24.
- 1986 B. Overgaard Nielsen & S. Achim Nielsen: Nogle insekters flyvehøjde i en bøgebevoksning. Flora & Fauna **92**, 51-52.
- 1986 Anmeldelse: E. Torp: De Danske svirrefluer (Diptera, Syrphidae). Kendetegn, levevis og udbredelse.

Danmarks Dyreliv. Bd. 1. Flora & Fauna **91**, 15-16.

- 1986 S. Achim Nielsen, B. Overgaard Nielsen & J. Jespersen: Effekt af vandløbskvalitet på hyppigheden af kvægmyg- og mittelarver (Simuliidae & Ceratopogonidae: *Culicoides*). Flora & Fauna **92**, 69-74.
- 1989 Jensen, B. & B. Overgaard Nielsen. Insektfaunaen i ophobninger af ekskrementer under en koloni af Sydflagermus. Flora og Fauna **95**, 3-8.
- 2009 Bemærkelsesværdige forsamlinger af gødningsmyggen *Reichertella geniculata* (Zetterstedt, 1850) (Diptera Scatopsidae) – hvad foregår der? Flora og Fauna **115** (2-3). 31-37.
- 2011 Hvilke stikmyg-arter (Diptera: Culicidae) stikker mennesker i østjyske skove? Flora og Fauna **117** (3-4), 59-67.
- 2016 Sommer-bladfald hos æble induceret af bladminerende møllarver (Lepidoptera : Lyonetiidae). Flora og Fauna **123** (1), 3-10.

I hans sidste år begrænsede Parkinsons sygdom hans fysiske formåen, men han fortsatte ufortrødent sin forskning i dansk mygfauna. Efter pensionering sad Boy og Lise hver formiddag i et emerituskontor på universitetet og sorterede og bestemte store indsamlinger af insekter. I 2020 var han med til at afslutte en omfattende undersøgelse af insektlivet i klitterne i National-

park Thy. Sammen med Lise gennemgik de i alt 15.670 fluer, som var fanget i faldfælder ved blandt andet Agger Tange og i Hanstholm Vildtreservat.

Æret være hans minde.

Af Thomas Secher Jensen og
Mogens Gissel Nielsen

Billede tv. Boy Overgaard Nielsen og Finn Mogensen foretager ”nedbankning” af insekter i forbindelse med forskningsprojektet Internationalt Biologisk Program (IBP) i Hestehaveskoven ved Rønne.